

הגנה על אזרחים

2-8 בספטמבר 2009

התפתחויות אחרונות מיום שלישי ה-8 בספטמבר:

- **9 בספטמבר:** כוחות הביטחון הישראליים הרסו מאחז שנמצא מערבית לכפר הפלסטיני סוסיה. בתגובה, מתנחלים מהתנחלות סמוכה תקפו את תושבי הכפר ופצעו 15 פלסטינים. במהלך הלילה הקימו המתנחלים מחדש את המאחז ההרוס.
- **9 בספטמבר:** בג"צ פסק בנוגע לארבע עתירות (שאוחדו) המתנגדות לתוואי הגדר בין הערים טול-כרם וקלקיליה. הפסיקה קבעה כי התוואי הנוכחי גורם נזק בלתי סביר לפלסטינים ונקבע כי יש לשנות את התוואי המוצע על ידי המדינה. על אף שחל שיפור בתוואי, אלפי דונמים של אדמה חקלאית עדיין נמצאים בעברה השני של הגדר.

הגדה המערבית

פעילות צבאית הפוגעת באזרחים

במהלך השבוע החולף פצעו הכוחות הישראליים שמונה פלסטינים ברחבי הגדה המערבית. נתוני השבוע נמוכים מנתוני השבוע הקודם, 10 פצועים, ומהמוצע השבועי העומד על 18 פצועים מאז תחילת 2009. בנוסף, ילד פלסטיני נפצע מנפל של תחמושת שלא התפוצצה.

חמישה ממקרי הפגיעה התרחשו במהלך ההפגנות השבועיות נגד הגדר בכפרים נעלין ובלעין (**נפת** רמאללה); בשניים מהם מעורבים ילדים. שלושה מהפצועים נפגעו מירי כדורי גומי, והשניים הנוספים מרימוני גז. מפגינים נוספים נפגעו משאיפת גז מדמיע. מאז תחילת 2009, נפצעו 284 פלסטינים במהלך ההפגנות נגד הגדר שמתנהלות מדי שבוע בשני כפרים אלה ובכפר אלמעסרה (נפת בית-לחם). זאת ועוד, ילד בן שמונה מנעלין נפגע כאשר הרים נפל של רימון הלם שזרקו הכוחות הישראליים בסמוך לבית ספרו במהלך ההפגנות נגד הגדר, והנפל התפוצץ בידו.

שלושת הפלסטינים האחרים נפצעו לאחר שהוכו על ידי כוחות הביטחון הישראליים; שניים מהם במהלך הפגנה בחברון (הרחבה בהמשך), והשלישי בתקרית שהתרחשה במחסום שבכניסה לעיר קלקיליה. מחסום זה משמש כ"מחסום חלקי" שאיננו מאויש דרך קבע כי אם רק מעת לעת, זאת כחלק מההקלות שעליהן הכריזו הרשויות הישראליות ביוני 2009; מרבית תשתיות המחסום עדיין עומדות על כנן.

תקריות אלימות הקשורות במתנחלים

שש תקריות אלימות של מתנחלים כלפי פלסטינים נרשמו השבוע, מספר זהה כמעט למוצע השבועי מאז תחילת 2009 (7). בתקריות אלה דווח על אלימות פיזית, נזקי רכוש והסגת גבול. אחד האירועים הסתיים בפגיעה. בצפונה של הגדה המערבית, מתנחלים מהמאחז חוות גלעד תקפו ופצעו פלסטיני מהכפר פרעתה (**נפת** קלקיליה) שעיבד את אדמתו הסמוכה למאחז. מתנחלים מהמאחז עדי עד שליד רמאללה עקרו 180 עצי זית שבבעלות תושבי הכפר אל מוע'יר. באירוע דומה שהתרחש באזור, מתנחלים מחלמיש עקרו 42 עצי זית ולימון שבבעלותם של חקלאים מהכפר דיר ניזאם.

באירוע נוסף (שאינו כלול בששת האירועים הנ"ל), קבוצת חרדים תקפה ופצעה באופן חמור נהג מונית פלסטיני ממזרח ירושלים בעודו נוסע במערב העיר.

עוד השבוע, נרשמו ארבעה מקרי אלימות של פלסטינים כלפי מתנחלים, איש לא נפצע. בשתיים מהתקריות, פלסטינים יידו אבנים ובקבוקי תבערה לעבר כלי רכב ישראלים שנסעו בכבישים ראשיים בסמוך לכפרים חווארה שבשכם (כביש מספר 60) ועזון שבקלקיליה (כביש מספר 55). הצבא הישראלי הכריז על עוצר בן שלוש שעות בשני הכפרים, ובמהלכו ערך חיפושים בכמה מהבתים. שני המקרים האחרים כללו יידוי אבנים לעבר כלי רכב של מתנחלים במרכז הגדה המערבית (רמאללה).

הריסת שלושה מאגרי מים חקלאיים

ב-3 בספטמבר, הרס המנהל האזרחי הישראלי שלושה מאגרי מים חקלאיים של פלסטינים מהכפר אל באקה (נפת חברון), שיחד הכילו 6,200 מ"ק מים, בטענה שבנו ללא היתרי בנייה. שניים מהמאגרים, האחד נבנה ב-2001 והשני בתחילת 2009, שימשו להשקייתם של לפחות 35 דונמים של אדמות חקלאיות שבבעלותן של כ-10 משפחות המונות 77 בני אדם, ובהם 60 ילדים. המאגר השלישי שעדיין היה בשלבי בנייה, נועד להשקיית שטח של כ-8 דונמים. הריסתו פוגעת בהכנסתן של שלוש משפחות המונות 24 בני אדם, בהם 18 ילדים.

קרוב ל-60% מהאוכלוסייה הפלסטינית המוסלמית לא הורשו להיכנס למזרח ירושלים במהלך תפילות יום שישי

מי שביקשו להיכנס לתוך ירושלים המזרחית לרגל תפילות יום שישי השני של הרמדאן (ה-4 בספטמבר) נתקלו בקשיים רבים יותר מאשר בשבוע הקודם. מאחר שלא נעשו הכנות מספקות לקליטת מספר רב של ניכנסים, המעבר במחסום קלנדיה היה קשה במיוחד. לפחות 19 בני אדם נזקקו לטיפול רפואי בשל העומס. כולם כבר שוחררו מבית החולים, למעט אדם אחד שנפטר מספר ימים לאחר מכן (ב-9 ספטמבר) לאחר שלקה בהתקף לב. לדברי הרשויות הישראליות, כ-130 אלף פלסטינים נכנסו לירושלים המזרחית דרך המחסומים (קלנדיה, גילה, מחנה הפליטים שועפאט וא-זייתון), זאת לעומת כ-60 אלף בני אדם בשבוע הקודם.

הגישה לפלסטינים בעלי תעודות זהות של הגדה המערבית נותרה מוגבלת לגברים מעל גיל חמישים, נשים מעל גיל 45 וילדים וילדות מתחת לגיל 12 אשר יכלו להיכנס לעיר ללא היתר מיוחד. לגברים בני 45-50 ולנשים בנות 30-45 המעבר התאפשר באמצעות אישור מבקרים. לתושבי הגדה שאינם נמנים על קבוצות אלה ולתושבי רצועת עזה, לא אושרה הכניסה לירושלים המזרחית במהלך תפילות יום שישי. נתח אוכלוסייה זה מהווה כ-60 אחוזים מהאוכלוסייה הפלסטינית המוסלמית בשטח הפלסטיני הכבוש..

הקלות במעבר לבקעת הירדן

הרשויות הישראליות הסירו ב-2 בספטמבר חלק מהתשתיות של מחסום מעלה אפרים, אחד מארבעה מחסומים מאוישים שמפקחים על הכניסה לבקעת הירדן משטחי הגדה המערבית. לפי דיווחי המת"ק הישראלי, מחסום זה לא יאויש עוד באופן סדיר, אולם עדיין יתבצעו בו בדיקות אקראיות של כלי רכב. מעתה ואילך, כלי רכב בעלי לוחית רישוי פלסטינית יוכלו להיכנס לעמק הירדן בלא צורך באישור, מה שמקל על הבאים מצפון הגדה את הכניסה דרך מחסום זה לאזורים מסוימים בעמק בירדן. להקלה זו תהיה השפעה תועלת מעטה בלבד עבור חקלאים פלסטינים שצריכים לעבד את אדמותיהם בצפון בקעת הירדן, שכן הם יאלצו לעשות את דרכם בכבישים שמוצבים בהם שני מחסומים אחרים (תייאסיר וחמרה), בהם עדיין יידרשו לאשורי מעבר.

רצועת עזה

ילד פלסטיני שני נהרג בסמוך לגבול

הכוחות הישראליים הרגו השבוע ילד פלסטיני בסמוך לגדר הגבול ופצעו שני גברים, מספר הרוגים ופצועים זהה למספרם בשבוע הקודם. זהו הילד השני שנהרג ליד גדר הגבול בצפון עזה תוך שבועיים. מאז תום מבצע "עופרת יצוקה" הרגו הכוחות הישראליים 43 פלסטינים, ביניהם חמישה ילדים, ופצעו 100 איש ברצועת עזה.

ב-4 בספטמבר, חיילים ישראלים ירו והרגו נער פלסטיני בן 14, בזמן שהתהלך עם משפחתו באזור חקלאי השוכן במרחק של לפחות 600 מטרים מגדר הגבול. לדברי שני ארגוני זכויות אדם ברצועה, הכוחות הישראלים פתחו באש לכיוונה של המשפחה מבלי להזהירה תחילה. לפחות בשישה מקרים שונים, פתחו כוחות ישראלים ביריות אזהרה לעבר חקלאים שעיבדו את השטחים הסמוכים לגדר, ואילצו אותם לעזוב את אדמותיהם. חיילי צה"ל נכנסו השבוע מספר פעמים אל הרצועה, עד לעומק של כמה מאות מטרים, ושיטחו את האזור; באחד המקרים, צפונית לעיירה בית לאהיה, עיכבו החיילים הישראלים חמישה ילדים פלסטינים ושחררו אותם זמן קצר לאחר מכן.

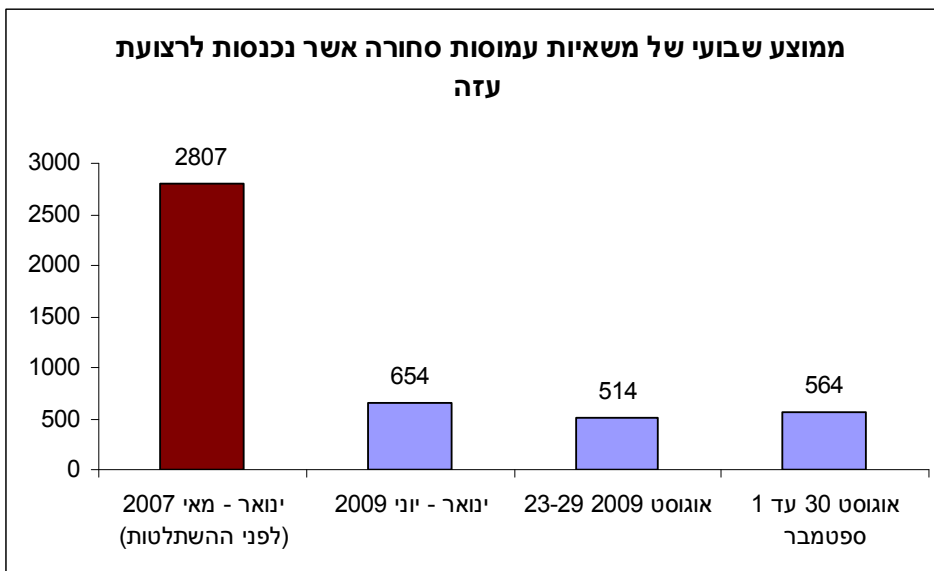
עוד השבוע, שני גברים, ביניהם אזרח לא חמוש, נפצעו במהלך חילופי יריות בין חיילים ישראלים וקבוצת חמושים פלסטינית, מזרחית לבין חאנון.

פלגים פלסטינים הוסיפו לירות רקטות ופצצות מרגמה לעבר דרום ישראל, כולל בסיסים צבאיים. לא דווח על פצועים ישראלים או על נזק.

הממוצע השבועי של משאיות מטען הנכנסות לעזה, ביניהן משאיות המייבאות דלק, עדיין נמוך מהנדרש (ה-30 באוגוסט – ה-1 ספטמבר)

השבוע חלה עליה קלה בייבוא לתוך עזה: 564 לעומת 514 בשבוע הקודם. הנתונים משבוע זה מהווים כ-20 אחוזים מהממוצע השבועי של משאיות מטען שנכנסו לרצועת עזה במהלך 2007, לפני שחמאס תפס את השלטון ברצועה. בדומה לשבועות הקודמים, מרבית הייבוא לרצועה הכיל מוצרי מזון והיגיינה (250 משאיות או 92 אחוזים מכלל הייבוא). שמונת האחוזים הנותרים כללו כמות מוגבלת של ציוד חקלאי, מוצרי אריזה, ציוד רפואי ומוצרים אחרים שאינם מוצרי מזון.

עדיין קיימת הגבלה על הכנסת מוצרים חיוניים כמו חומרי בניין (מלט, מוטות ברזל, זכוכית, עץ ועוד), חלקי חילוף שנועדו לפרויקטים הקשורים בתשתיות המים והתברואה, מוצרי אריזה, מוצרים חשמליים ותעשייתיים, בעלי חיים, ציוד לטכנולוגיות מידע וכלי רכב, ולעיתים חל איסור מוחלט על העברתם. השבוע לא הותר לייצא דבר מהרצועה; המשלוח האחרון של יצוא מרצועת עזה יצא ב-27 באפריל 2009.

השבוע חלה עלייה של כ-14 אחוזים בייבוא גז בישול (683 טונות מול 601 טונות) לעומת השבוע הקודם. על פי הערכת התאחדות בעלי תחנות הדלק כמות זו מהווה רק 34 אחוזים מהצריכה השבועית השוטפת, ואולם, לטענתם, עדיין ניתן לרכוש גז לבישול בשוק החופשי, אף שמורגש מחסור קל.

השבוע לא הועברו דלק או סולר מישראל לרצועה, למעט 30,000 ליטרים של דלק ו-300,000 ליטרים של

סולר שיועדו לאונר"א והועברו דרך צינור הדלק של נחל עוז. עם זאת, ניתן לרכוש דלק וסולר מצריים שמגיעים לרצועה דרך המנהרות שבגבול בין עזה למצרים.

בנוסף, הועברו השבוע כ-2.2 מיליון ליטרים של דלק תעשייתי אל תחנת הכוח של עזה, כ-70 אחוזים מכמות הדלק הדרושה במהלך שבוע לתפעול התחנה. כתוצאה מכך, נאלצת חברת החשמל הפלסטינית להמשיך בהפסקות חשמל יזומות, 6-8 שעות ביממה, חמישה ימים בשבוע. יש לכך השפעה על תפקודם של השירותים הציבוריים, ביניהם שאיבת מים וטיהור מי שופכין, כמו גם שירותי מנהל ובריאות בבתי החולים.

ארגונים הומניטאריים מביעים דאגה נוכח משבר המים והתברואה המתמשך ברצועת עזה

באירוע שהתקיים ברצועת עזה ב-3 בספטמבר, מספר ארגונים הומניטריים, ביניהם סוכנויות או"ם וארגונים בלתי ממשלתיים ובינלאומיים, הביעו דאגה עמוקה נוכח משבר המים והתברואה. הם קראו לממשלה הישראלית להבטיח העברה בלתי מוגבלת של חלקי חילוף וציוד חיוני הדרושים לשם שיקום תשתיות המים ותברואה בעזה.

כ-10,000 בני אדם ברצועת עזה חיים ללא כל גישה למים זורמים, ולכ-60 אחוזים מהאוכלוסייה אין זרימת מים רציפה. בנוסף, מאז ינואר 2008, כ-80 מיליון ליטרים של שפכים גולמיים ומטוהרים למחצה מוזרמים מדי יום לתוך הסביבה (כולל לים התיכון), עקב נזק שנגרם למתקנים לטיהור השפכים, בגלל היעדר יכולתם של מתקנים אלה לטפל בשפכים בשל עיכובים בתוכניות השדרוג שלהם, ובשל המחסור החמור בדלק וחשמל.

הגישה לתוך רצועת עזה וממנה נותרה מוגבלת באופן משמעותי

הגישה של תושבי עזה אל רצועת עזה וממנה, דרך מעבר ארז שבפיקוח ישראלי ומעבר רפיח שבפיקוח מצרי, נותרה מוגבלת באופן משמעותי. רק מקרים הומניטריים ספורים בלבד, ביניהם חולים, מורשים להיכנס או לצאת, וזאת באמצעות אישור מיוחד. מעבר רפיח נותר סגור מאז יוני 2007. אולם מאז הסתיים מבצע "עופרת יצוקה", הרשויות המצריות פותחות את המעבר במשך יומיים עד שלושה בחודש. לדברי רשויות הגבול בעזה, אלפי אנשים, מתוכם 600 סטודנטים, מחכים למועד הבא שבו יפתח מעבר רפיח.

הנוסח המחייב הוא המקור בשפה האנגלית, לקריאתו פנו לאתר OCHA:

http://www.ochaopt.org/documents/ocha_opt_protection_of_civilians_weekly_report_2009_09_08_english.pdf